

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Бойка Николова Брезоева
УНСС – София, катедра „Счетоводство и анализ“
Научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност в УНСС.

Автор на дисертационния труд: **Иван Димитров Гудев**

Тема на дисертационния труд:
„Теоретико-методологически и практически аспекти на прилагането на креативни счетоводни практики във финансовите отчети“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1646/23.06.2023 г. на Заместник-ректора по НИД на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Счетоводство и анализ“ към Финансово-счетоводния факултет на УНСС по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 556/16.03.2017 г. Обучението е осъществено в задочна форма през периода 20.02.2017 г.–20.02.2023 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд се състои от 229 страници и е структуриран в увод, три глави, заключение, използвана литература, списъци на фигурите,

графиките и таблиците и приложение. Използваната литература включва 138 източника, от които 24 са на български език и 114 на английски език.

Темата за креативното счетоводство е несъмнено актуална и е предмет на редица научни публикации в световен мащаб, но в България тя не е изследвана достатъчно, включително и практиката на прилагането на методи на креативното счетоводство. Това обстоятелство дава възможност на автора на дисертационния труд за по-обстойно изследване и достигането на важни изводи и заключения.

Дисертационният труд е разработен в съответствие с изискванията за докторска дисертация. Той е с ясна структура и методика на изследването. Аргументирано са изведени изводи от направения литературен обзор и са представени резултатите от проведеното емпирично проучване. На тази база са направени съответните обобщения и са отправени полезни препоръки.

Обектът, предметът на изследването, целта и задачите са ясно дефинирани. Авторът използва своя дефиниция за креативното счетоводство като система от методи, техники и похвати за манипулиране на финансовите отчети в рамките на счетоводните правила.

Изследването е построено върху формулирани три хипотези, а емпиричното проучване е насочено към доказване на тяхната достоверност. Тезата на дисертационния труд е свързана с посочените хипотези, по-конкретно, че голяма част от мениджърите в България прилагат креативни счетоводни техники с цел постигане на лични и корпоративни цели. Това може да се преодолее чрез преразглеждане на счетоводно-правната регламентация.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Основните научни и научно-приложни резултати, които мога да изведа съобразно логиката на дисертационната структура, са следните:

1) Изясняване на понятието „креативно счетоводство“.

В резултат на прегледа на редица научни публикации авторът изяснява същността, проявленията и мотивите на понятието „креативно счетоводство“ и го разграничава от понятието „счетоводни измами“. Той демонстрира възможности да систематизира и критично да осмисля съществуващите научни тези, като стига до заключението, че двете понятия са взаимосвързани и взаимно обусловени.

2) Счетоводни стандарти и креативно счетоводство.

Изведени са възможностите за прилагане на креативно счетоводство въз основа на критичен анализ на определени счетоводни стандарти от

МСС/МСФО и НСС, които съдържат няколко позволени счетоводни третираня („гъвкавост“ на счетоводните правила).

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Съдържанието на дисертационния труд и резултатите от самостоятелно проведеното емпирично изследване ми дават основание да обобщя следните научни и научно-приложни приноси:

- На базата на анкетното проучване се потвърждава, че съществуващите слабости в определени счетоводни стандарти спомагат за прилагането на креативни счетоводни практики. Авторът формулира определени препоръки за промяна на стандартите, така че да се ограничат възможностите за прилагане на креативни счетоводни практики с оглед постигането на съпоставимост на финансовите отчети на отделните предприятия.

- Анализирани и систематизирани са методите за разкриване на прилагането на креативни счетоводни практики, като се прави изводът, че най-подходящ метод в условията на България е модифицираният модел на Джоунс. Използването му в началото на всеки одит от страна на регистрираните одитори дава възможност за установяване дали предприятието е използвало техники на креативно счетоводство и необходимост от по-задълбочена проверка.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

В автореферата са посочени 3 публикации по темата на дисертацията. С това необходимите минимални национални изисквания за кредити от публикации са изпълнени. Посочените публикации са в периода 2020-2022 г. и отразяват резултатите от работата на докторанта по темата.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е разработен съгласно изискванията, отразява вярно основните резултати, постигнати в дисертацията, и дава вярна представа за съдържанието и качеството на дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Настоящата дисертация дава добра основа за бъдещи научни изследвания, при които препоръчвам авторът да разшири обхвата на стандартите от МСС/МСФО и НСС, незастъпени в дисертационния труд, които позволяват прилагането на креативни счетоводни практики.

8. Заключение

Дисертационният труд съдържа научни и научноприложни резултати, които представляват принос в науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Дисертационният труд показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

Предвид гореизложеното убедено давам своята **положителна оценка** за дисертационния труд и предлагам на научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Иван Димитров Гудев в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“.

07.08.2023 г.
София

Подпис:

